

ALGEMEEN STEMRECHT

Strijdblad uitgegeven ter gelegenheid van den VLAAMSCHEN LANDDAG

OP 23 DECEMBER 1891 BIJEENGEROEPEN TE GENT

door het Centraal-Comiteit der Gentsche Socialistische Werkers-Vereenigingen en den Vooruitstrevenden Liberalen Kring

GEENE Plichten ZONDER RECHTEN Prijs: 5 centimen GEEN RECHTEN ZONDER Plichten

VLAMINGEN!

Heden komen uit alle gouwen van Vlaamsch België vertegenwoordigers naar de Arteveldestad, om de noodzakelijkheid eener hervorming uit te roepen, sinds tal van jaren door de ontwikkelde arbeiders gevraagd.

De Land-dag, dit was van oudsher de vergadering waarin het volk te zamen kwam om zijne eischen kenbaar te maken en de wetten te stemmen waaraan allen moesten gehoorzamen.

Dit oud gebruik, in den tijd der Gemeenten nog volop in zwang, was sinds de overmacht van het despotisme der grooten verloren gaan, maar thans, dat het volk, na eeuwen verdrukking en miskennis, eindelijk bewustzijn krijgt van zijn mensenrecht, thans is de beteekenis van onzen Landdag van groot gewicht.

Wij staan aan den vooravond der grootste politieke gebeurtenis, die sinds 1830 in België zal zijn voorgevallen.

Meer dan zestig jaren reeds wordt de overgrote meerderheid van ons volk als vreemdeling beschouwd in zijn eigen land, hetwelk op politiek gebied thans het achterlijkste van gansch Europa, ja van gansch de beschaafde wereld is geraakt.

Nauwelijks 2 ten honderd aller Belgen genieten hunne burgerrechten!...

Dat is een toestand die zelfs in de zwartste tijden der slavernij en der lijfeigenschap zijns gelijken niet kent.

Geen wonder dat zulk een toestand moet barsten.

Onze tijd gaat zwanger van groote hervormingen op elk gebied. Zal het geweld de vroedmeester moeten zijn tot het verwezenlijken der nieuwe denkbeelden, of zal die barensood door zachtere middelen worden bespoedigd?

Ziedaar de groote vraag die zich vooral in ons land komt opdringen. Geen volk heeft meer behoefte aan maatschappelijke verbetering dan het onze, en reeds zagen wij eenige jaren geleden bij den gloed der brandende kasteelen en werkhuizen, de voortekens der gevaarlijke uitbarstingen die aanhoudend te wachten staan — zoo er geen veiligheidsklep op onzen maatschappelijken stoomketel wordt geplaatst.

Die veiligheidsklep — die bedaring in de ziedende en bruischende elementen brengen zal, is het

ALGEMEEN STEMRECHT,

dit rationeelste en onvervreemdbaarste onder alle mensenrechten.

Dat is het vreedzaamste en beschaafdstewapen dat het volk ten zijnen dienste moet gesteld worden om zijne verlangens en zijne eischen te kunnen doen gelden, om met een woord als burger van zijn eigen vaderland te worden erkend.

Is het niet vreemd, is het bijna niet onbegrijpelijk dat het zoolang heeft geduurd, alvorens de grooten en machthebbenden eindelijk begonnen in te zien dat het onmogelijk was langer het schreeuwend onrecht te laten bestaan waaronder de overgrote meerderheid — meer dan de 9/10 der bevolking — gebukt gaat?

Is het niet droevig te moeten erkennen dat de ik- en heerschzucht zoo groot is onder de bezittende klasse, dat het volk eerst bij honderd duizenden moest te zamen stroomen, en door het gedaver zijner voetstappen de paleizen der machtigen moest schokken, alvorens de bewoners er van bewogen werden het volksrecht te erkennen?

Het censusstelsel heeft zulke schandelijkheden voortgebracht, is zoo verrot dat niemand het nog durft verdedigen.

Het is om zoo te zeggen ineengestort onder het vuil dat het zelf uitwierp. Er moest verandering komen, en onder den drang van onder hebben de regeerders — tegen hunnen zin — besloten het vermolmd artikel 47 uit de grondwet te doen verdwijnen en te vervangen door... ja, door wat?

Dat is hetgeen, o volk, waar wij thans over te beslissen hebben.

Nu dat de geesten rijp zijn voor hervorming, nu de harten warmer kloppen voor meer rechtvaardigheid, zou er thans, na de grootsche beweging die ons land noodzakelijk gedurende een zestal jaren in beroering bracht, eene nieuwe onrechtvaardigheid mogen gepleegd worden?

Zou er weer een deel der nuttigste leden onzer samenleving worden bastaard gemaakt, zouden er slechts enkelen genieten van die lang verwachte hervorming?

Vlamingen!

Dit mogen wij niet dulden: Het ware eene schandvlek voor ons geslacht, indien wij nogmaals onrecht lieten plegen.

Al wie werkt, al wie zijnen plicht doet jegens het vaderland, arm of rijk, geleerd of ongeleerd, wanneer hij slechts den noodigen ouderdom heeft en niet krankzinnig is, moet in het bezit komen van zijn grondwettelijk recht als mensch.

En hier doen wij een beroep op allen, wier hart niet gansch versteend is door een gevoelloos egoïsme, en vragen hun wat gezonde reden men kan inbrengen om een deel onzer medeburgers rechteloos te laten.

De armsten? Zij zijn het niet door hunne schuld, en zij verrichten veeltijds den nuttigsten arbeid.

De ongeleerden? Maar wie is er dan in de wereld volkomen ongeleerd? Elke mensch bezit eene zekere wetenschap van zijn bedrijf, die vaak opweegt tegen de schijngeleerdheid van velen.

Elke arbeider is zijn loon waard en elke staatsburger heeft aanspraak op zijne rechten, dat zijn waarheden die geen eerlijk mensch zal durven loochenen, en wie ze bestrijdt, is een ikzuchtige, die het doet uit berekening; een heerschzuchtige die een deel der menscheit tot slavernij wil doemen, en dit mag zeker niet worden geduld.

Plicht is het dus van elken vrijheidslievend mensch op dit gewichtig oogenblik zich niet te laten afleiden van het grootsche beginsel: Recht voor Allen.

De Landdag van heden moet zich daarzeer wel van doordringen. Hoog en luid moeten wij ons stem verheffen. Even als eenanderhalf jaar geleden in het park van Sint-Gilles de democraten van Noord- en Zuid-België, onder het bliksemsvuur en het geratel van den donder den eed zwoeren, niet meer terusten alvorens het stemrecht voor allen zij veroverd, moeten wij thans deze belofte met nog meer klem herhalen, elkander aanmoedigen en opbeuren tot den edelen strijd, die niet gevoerd wordt uit lage berekening of partij geknoei — maar in het voordeel van allen.

De vraag is niet, welke partij heeft bij Algemeen Stemrecht te winnen of te verliezen, maar wel: wat is recht, wat is rechtvaardig?

En wie nog mocht twijfelen aan de hooge juistheid van dit beginsel, leze de volgende artikelen van dit blad, waarin menige lans wordt gebroken tegen de dwaze aantijgingen en de nieuwe bastaardsstelsels, waarmede enkele uitzinnigen het volkenrecht durven dwarsboomen.

Vlamingen, tot welke partij gij ook behoort, laat ons ons groot verleden gedenken! Onze vaders verdroegen geene slavernij, dulden geen voorrecht, maar

*„Zij wilden wat was recht
En wonnen wat zij wilden.”*

E. V. B.